

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Бобоева Бимарьям Мирзовахидовна дар мавзуи «Ҷанбаи педагогии урфу одат ва анъанаҳои пешқадами миллии оилавӣ дар ташаккули арзишҳои маънавий-ахлоқии мактаббачагони хурдсол», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод шудааст.

Дар шароити кунунӣ унвонҷӯ Бобоева Бимарьям Абдувоҳидовна ба сифати таҳқиқоти диссертатсионӣ мавзуи мубрамо интихоб намудааст, зеро урфу одат ва анъанаҳои пешқадами миллии оилавӣ яке аз воситаҳои самараноки дар насли наврас ташаккул додани арзишҳои маънавий-ахлоқӣ махсуб доништа мешаванд. Маҳз, дар оила таҳкурсии худшиносӣ, таҳаммулпазирӣ, хоксорӣ, ростқавлӣ, поквичдонӣ, ватандӯстӣ ва дигар сифатҳои ахлоқи шоиста гузошта мешавад.

Унвонҷӯ мубрам будани мавзуи таҳқиқоти илмиро дар муқаддима асоснок намуда, дар дастгоҳи илмии диссертатсия мақсад, вазифа, наwgонӣ ва асосҳои назариявӣю методологии таҳқиқотро муайян намудааст.

Дар натиҷаи омӯзиши сарчашмаҳои таърихӣ, таҳқиқотҳои анҷомдодаи олимони ватанию хориҷӣ ва озмоишҳои тӯлонӣ дар оила ва муассисаҳои таҳсилоти умумӣ унвонҷӯ ба хулоса омадааст, ки дар тарбияи сифатҳои ахлоқии насли наврас истифодаи рукнҳои педагогикаи халқӣ яке аз нақшҳои калидиро мебозанд, ки сарчашмаҳои он дар андешаҳои мутафаккирони гузашта ва мероси шифоҳии мардум, инъикос ёфтаанд.

Инчунин, унвонҷӯ кӯшиш ба харҷ додааст, ки роҳҳои дарёфти имкониятҳои ташаккули арзишҳои маънавий-ахлоқии мактаббачагони хурдсол ва такмили ҷараёни ташаккули сифатҳои ахлоқии хонандагони ин синну солро тавассути анъанаҳои пешқадами миллии оилавӣ пешниҳод намояд.

Боиси дастгирист, ки унвончӯ дар чараёни ташкилу баргузор намудани корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ ба масъалаи роҳбарӣ намудан ба тарзи дурусту оқилонаи истифодаи самараноки урфу одат ва анъанаҳои миллии пешқадами оилавӣ бо мақсади дар мактаббачагони хурдсол ташаккул додани арзишҳои маънавий-ахлоқӣ диққати ҷиддӣ зоҳир намудааст.

Унвончӯ исбот намудааст, ки намунаи ибрати волидон оид ба риояи урфу одат ва анъанаҳои пешқадами оилавӣ, мунтазамӣ ва доимӣ истифода бурдан аз урфу одат ва анъанаҳои пешқадами миллии оилавӣ ва анҷом додани тадбирҳои судманд дар заминаи урфу одат ва анъанаҳои миллии оилавӣ дар замири мактаббачагони хурдсол худтарбиякунии сифатҳои ахлоқиро ба вуҷуд меорад.

Дар таҳқиқот ба масъалаи ҳамкориҳои мутақобилаи судманд байни мактаб ва оила оид ба истифодаи урфу одат ва анъанаҳои оилавӣ дар ташаккули арзишҳои маънавий-ахлоқии мактаббачагони хурдсол диққати махсус дода шуда, аз таҷрибаи оилаҳои намунавӣ мисолҳо пешкаш карда шудааст.

Унвончӯ Бобоева Б.М. қомилан дуруст таъкид намудааст, ки барои ташаккули сифатҳои неки инсонӣ дар мактаббачагони хурдсол пеш аз ҳама муҳити солим, ризоияти маънавий, дӯстӣ, оромӣ ва чеҳракушодӣ бояд ҳукмфармо бошад, чунки ваҳдати волидон дар тарбияи фарзанд дар ҳама синну сол зарур аст; дар муносибати волидон ҳамдастиву дӯстӣ ва муҳаббат, эҳтироми якдигар, ғамхорӣ нисбат ба якдигар доимо доимо бояд ҳувайдо бошад, ки ин амалҳо ба тарбия кӯдак таъсири мусбат мерасонанд; муносибати волидон ба фарзандон новобаста аз ҷинсу синну сол ва мароқангезиашон ба фарзанд бояд якхела бошад; тарбияи оилавӣ бояд дар худ мақсаду ҳадаф, нақшаи ташаккули арзишҳои инсонӣ дар кӯдакон, эътибору ғайратмандӣ, ҷустуҷӯкор будан, мустақилӣ, сифатҳои неки ахлоқӣ, иродаи мустаҳкам, маърифати илмиро дошта бошад.

Унвонҷӯ дар он ақида ҳаст, ки дар татбиқи урфу одат ва анъанаҳои неки миллӣ ҷиҳати тарбияи ахлоқи шоиста дар мактаббачагони хурдсол кушиши дастаҷаъмона лозим аст, яъне дар ҳалли ин масъала ҷаъолияти якҷояи мактаб, оила ва аҳли ҷомеа хеле зарур мебошад.

Ҳамзамон, пешниҳод менамоем, ки минбаъд ҳамкории мактаб ва оила ҷиҳати истифода бурдан аз урфу одат ва анъанаҳои пешқадами миллии оилавӣ ҷиҳати тарбияи ахлоқи шоиста дар мактаббачагони хурдсол васеътар инъикос карда шавад.

Кори таҳқиқотии анҷомдодашуда ба талаботи Низомномаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқ мебошад ва муаллифи он Бобоева Бимарьям Мирзовахидовна барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот сазовор мебошад.

Муқарриз: номзади илмҳои педагогӣ,
сармутахассиси шуъбаи мониторинг
ва идораи сифати таълим,
дотсенти кафедраи фанҳои гуманитарии
Донишгоҳи давлатии молия ва
иқтисоди Тоҷикистон

 Носиров Саъдулло Шукулович

Маълумот барои тамос:

Шаҳри Душанбе, кӯчаи Нахимов 64/14; Тел. (+992) 935 31 17 71;

Почтаи электронӣ: nosirov1965@mail.ru

Имзои Носиров Саъдулло Шукуловичро тасдиқ мекунам.

Сардори шуъбаи кадрҳо ва
корҳои махсуси ДДМИТ

